

Válás - Görögország

TARTALOMJEGYZÉK

- 1 Melyek a házasság felbontásának feltételei?
- 2 Melyek a házasság felbontásának jogalapjai?
- 3 Melyek a házasság felbontásának jogkövetkezményei
 - 3.1 a házasfelek közötti személyi jogi jogviszonyra (pl. a vezetéknévre) vonatkozóan?
 - 3.2 a házasfelek vagyonának megosztására vonatkozóan?
 - 3.3 a házasfelek kiskorú gyermekeire vonatkozóan?
 - 3.4 a másik házastfél felé fennálló tartásdíj-fizetési kötelezettségre vonatkozóan?
- 4 Mit jelent a gyakorlatban a „különválás” jogi fogalma?
- 5 Melyek a különválás feltételei?
- 6 Melyek a különválás jogkövetkezményei?
- 7 Mit jelent a gyakorlatban a „házasság érvénytelenítésének” jogi fogalma?
- 8 Melyek a házasság érvénytelenítésének feltételei?
- 9 Melyek a házasság érvénytelenítésének jogkövetkezményei?
- 10 Létezik-e alternatív, bíróságon kívüli mód a házasság felbontásával kapcsolatos kérdések rendezésére?
- 11 Hol nyújtsam be a házasság felbontása/különválás/házasság érvénytelenítése iránti kérelmemet? Milyen formai követelményeket kell betartanom, és milyen iratokat kell csatolnom a kérelemhez?
- 12 Igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?
- 13 Van-e lehetőség fellebbezésre a házasság felbontása/különválás/házasság érvénytelenítése tárgyában hozott határozat ellen?
- 14 Mit kell tennem, ha a házasság felbontása/különválás/házasság érvénytelenítése tárgyában másik tagállam bírósága által kiadott határozatot szeretnék e tagállamban elismertetni?
- 15 Melyik bírósághoz kell fordulnom, ha a házasság felbontása/különválás/házasság érvénytelenítése tárgyában másik tagállam bírósága által kiadott határozat elismerését szeretném kifogásolni? Milyen eljárás alkalmazandó ilyen esetben?
- 16 Mely jogszabályokat alkalmazza a bíróság olyan házastársak közötti bontóperben, akik nem ebben a tagállamban élnek, vagy akiknek állampolgársága különböző?

1 Melyek a házasság felbontásának feltételei?

A házasság felbontását olyan határozatnak kell kimondania, amely ellen már nem lehet fellebbezni (a Polgári Törvénykönyv [Αστική Κώδικας] 1438. és azt követő cikkei).

A házasság felbontására irányuló eljárásnak két fajtája van:

1. A házasság közös megegyezéssel történő felbontásakor (*συναινετικό διαζύγιο*) a házasfelek megegyeznek a közöttük fennálló házasság felbontásában; ezt az egyezséget írásba foglalják és – ügyvédek mellett – mindketten aláírják; lehetőség van arra is, hogy csak az ügyvédek írják alá az okiratot, amennyiben kifejezett felhatalmazással rendelkeznek arra, hogy eljárjanak a felek nevében. A felbontás feltétele, hogy a házasság legalább hat hónapig fennállt. Ha nincs kiskorú gyermek, a házasság felbontása bíróságon kívül történik, vagyis elegendő a fent említett egyezség. Ha azonban a házasfeleknek van kiskorú gyermeke, az egyezséget egy másik írásbeli megállapodással kell kiegészíteni, amelyben a házastársak rendelkeznek a kiskorú gyermek(ek) felügyeletéről és a láthatásról. A megállapodásokat be kell nyújtani az illetékes elsőfokú bíróság egyesbírójához (*Μονομελής Πρωτοδικείο*), aki jóváhagyja a megállapodást és a peren kívüli ügyek esetében követendő eljárásrend szerint kimondja a házasság felbontását.
2. A házasság peres eljárásban történő felbontásakor (*διαζύγιο κατ' ανπίδικία*) valamelyik fél – vagy mindkét fél külön-külön – a házasság megromlásához vezető okokra hivatkozva keresetben kéri a helyileg illetékes elsőfokú bíróság egyesbírójánál a házasság felbontását.

2 Melyek a házasság felbontásának jogalapjai?

A házasság peres eljárásban történő felbontásakor a következő okokra lehet hivatkozni (a Polgári Törvénykönyv 1439. cikke):

1. A házastársi kapcsolatnak az alperes vagy mindkét házastárs személyével összefüggő okból bekövetkező nagyfokú megromlása, amelynek folytán a felperes számára alapos okkal válik fenntarthatatlanná a házastársi kapcsolat. Vélelmezhető a kapcsolat nagyfokú megromlása, ha az alperes bigámiát, házasságtörést követett el, elhagyta a felperest, a felperes életét tetteleg fenyegette, vagy kapcsolaton belüli erőszakot követett el a felperessel szemben; az alperes megkísérelheti a vélelem megdöntését. Amennyiben a házastársak két éve folyamatosan külön élnek, a házasság megromlása mellett megdönthetetlen vélelem szól, és a bontás akkor is kérhető, ha a házasság megromlása a felperesnek róható fel.
2. Ha valamelyik házastársat eltűntnek és halottnak nyilvánítják, a másik házastárs kérheti a házasság felbontását.

3 Melyek a házasság felbontásának jogkövetkezményei

3.1 a házasfelek közötti személyi jogi viszonyra (pl. a vezetéknévre) vonatkozóan?

A házasság felbontása esetén megszűnik a házasfelek együttélési és közös döntéshozatali kötelezettsége. Az a házastárs, amelyik felvette a másik házastárs nevét, többnyire újból felveszi a saját nevét, hacsak nem kívánja megtartani házassági nevét azzal az indokkal, hogy azzal szerzett szakmai vagy művészi elismertséget. Megszűnik a házastársaknak a kölcsönös kötelezettségeik teljesítésével kapcsolatos valamennyi felelőssége. Elhárul a kettős házasság által jelentett jogi akadály. Megszűnik a házasfelek egymással szembeni követeléseivel kapcsolatos elévülési idő felfüggesztése. A házasság révén az egyik házastárs vérrokonai és a másik házastárs vérrokonai között létrejött házassági rokonság a házasság felbontása után is fennáll.

3.2 a házasfelek vagyonának megosztására vonatkozóan?

A házasság felbontása esetében mindkét házastársnak jogában áll magához vennie azon ingóságokat, amelyek ténylegesen vagy vélelmezhetően a tulajdonát képezik (feltéve, hogy a másik házastárs e vélelem ellenkezőjét nem bizonyítja), függetlenül attól, hogy az adott tárgyat adott esetben mindketten használták, vagy azt csak a másik házastárs használta; ez még akkor is így van, ha a szóban forgó tárgy a másik házastárs számára szükségesnek minősül. Ha a tárgyat birtokló házastárs nem hajlandó azt a tulajdonosának visszaszolgáltatni, az dologi jogi, birtokjogi vagy kötelmi jogi keresettel élhet. A közös otthon esetében a házasság felbontása után a tulajdonos házastárs dologi és kötelmi jogi igényekkel léphet fel a lakás használatjával szemben. A házasság felbontásával megszűnik a vagyonközösség, és a vagyonközösség megszüntetésére és a közös javak felosztására vonatkozó rendelkezések alapján mindegyik házastárs megkapja az őt illető részt. Az egyik házastárs által a házasság tartama alatt szerzett vagyontárgyak tekintetében a másik fél részesedési igényekkel léphet fel.

3.3 a házasfelek kiskorú gyermekeire vonatkozóan?

A házasság felbontása után a szülői felügyelet gyakorlását a bíróság az alábbiak szerint szabályozhatja:

- a) az egyik szülőnek ítéli a szülői és a törvényes felügyelet gyakorlását;
- b) a két szülőnek közösen ítéli a szülői és a törvényes felügyelet;
- c) felosztja a szülők között a szülői felügyelet gyakorlását;
- d) harmadik személyre bizza a szülői felügyelet gyakorlását.

A házasság felbontása után is fennáll a szülőknek a munkából vagy vagyonból szerzett jövedelemmel nem rendelkező vagy a megélhetéshez nem elegendő jövedelemmel rendelkező kiskorú gyermekeik eltartására vonatkozó kötelezettsége. Ezt a kötelezettséget a szülők egymás között osztják fel, illetve vita esetén a bíróság rendezi.

3.4 a másik házastárs felé fennálló tartásdíj-fizetési kötelezettségre vonatkozóan?

A házasság felbontása után, amennyiben az egyik házastárs jövedelméből vagy vagyonából nem képes biztosítani megélhetését, jogosult tartást kérni a másik házastársától:

1. ha a házasság felbontásának kimondásakor életkora vagy egészségi állapota nem teszi lehetővé, hogy megélhetését biztosító, megfelelő jövedelemszerző tevékenységbe kezdjen, vagy ilyen tevékenységet tovább folytasson;
2. ha kiskorú gyermeket nála helyeztek el, és ez akadályozza megfelelő jövedelemszerző tevékenység folytatásában;
3. ha nem talál állandó és megfelelő munkát, vagy ha szakképzésre van szüksége; a tartásra szóló jogosultság mindkét esetben csak a házasság felbontásának kimondásától számított legfeljebb három évig tart; vagy
4. bármilyen más esetben, amikor méltányossági szempontok indokolták tartás megítélését a házasság felbontásának kimondásakor.

A tartás fontos okból kizárható vagy korlátozható, különösen abban az esetben, ha a házasság rövid ideig tartott, vagy ha a jogosult fél hibájából került sor a házasság felbontására, illetve ha önként idézte elő vagyontalanságát. A tartásra való jogosultság megszűnik, ha a jogosult fél új házasságot köt vagy tartós élettársi kapcsolatot létesít. A tartásra való jogosultság nem szűnik meg a tartás fizetésére kötelezett fél halálával. Megszűnik viszont a tartásra jogosult fél halálával, kivéve, ha a jogosultság korábbi időszakra vonatkozik, vagy ha a halál idején a kötelezett elmaradásban volt a részletekkel.

4 Mit jelent a gyakorlatban a „különválás” jogi fogalma?

5 Melyek a különválás feltételei?

6 Melyek a különválás jogkövetkezményei?

7 Mit jelent a gyakorlatban a „házasság érvénytelenítésének” jogi fogalma?

A házasság érvénytelenítése azt jelenti, hogy a korábban teljes joghatással bíró, de valamilyen hiányosság miatt visszavonhatatlan bírósági határozattal érvénytelenített házasság többé nem vált ki joghatást, kivéve azt, hogy az érvénytelenített házasságban született gyermekek továbbra is házasságban született gyermeknek tekintendők. A megtámadható jogi aktusok érvénytelenítésére vonatkozó szabályok a megtámadható vagy érvénytelen házasság érvénytelenítésére is alkalmazandók (a Polgári Törvénykönyv 1372. és azt követő cikkei).

8 Melyek a házasság érvénytelenítésének feltételei?

A házasság arra való hivatkozással érvényteleníthető, hogy hiányzik a házasság valamelyik pozitív feltétele, érvénytelenítő akadály áll fenn, vagy a házasság – tévedés, megtévesztés vagy kényszerítés miatt – megtámadható.

Pozitív feltétel hiányáról akkor van szó, ha a házasulandók a nyilatkozataikat nem személyesen teszik, illetve feltételhez vagy határidőhöz kötik, ha kiskorúak, és nem kaptak bírósági engedélyt, ha valamelyikük gondnokság alatt áll és gondnoka nem járul hozzá a házassághoz, és ehhez nem kértek bírósági engedélyt, illetve ha valamelyikük a házasságkötés idején nincs ítélőképessége birtokában, vagy elmebetegség miatt nem rendelkezik belátási képességgel. Érvénytelenítő akadály a vérrokonság egyenes ágon bármilyen fokon, oldalágon pedig negyedik fokig, a házassági rokonság egyenes ágon bármilyen fokon, oldalágon pedig harmadik fokig, továbbá a kettős házasság és az örökbefogadás.

Az érvénytelen házasság a házasságkötést követően érvényessé válik, ha a házastársak között teljes körű és szabad akaratnyilvánításon alapuló megegyezés jön létre; ha a bíróság utóbb megadja az engedély nélkül házasodott kiskorúaknak az engedélyt; ha az engedély nélkül házasodott kiskorú házastárs a 18. életéve betöltése után elismeri a házasságkötést; ha a cselekvőképtelen házastárs cselekvőképessé válik és elismeri a házasságot; ha a gondnok vagy a bíróság vagy a cselekvőképtelen házastárs cselekvőképessé válva jóváhagyja a házasságot; vagy ha a tévedő, megtévesztett vagy kényszerített fél a tévedés, megtévesztés vagy kényszerítés megszűnése után elismeri a házasságot. A házasság lehet semmis is, ha polgári házasságkötés esetén arról nem született nyilatkozat a polgármester és a tanúk jelenlétében, illetve egyházi házasságkötés esetében nem végzett szertartást a keleti ortodox egyház vagy más, Görögországban ismert felekezet vagy vallás lelkésze. Ebben az esetben a házasság nem bír jogkövetkezményekkel, és bármely, jogos érdekekkel rendelkező személy kezdeményezheti keresettel annak semmissé nyilvánítását.

9 Melyek a házasság érvénytelenítésének jogkövetkezményei?

Mindenekelőtt visszamenőleges hatállyal megszűnnek a házasságkötés joghatásai. Ez a házastársak egész kapcsolatrendszerére kiterjed, függetlenül attól, hogy személyi, családi vagy vagyoni viszonyokról van-e szó. Így a házasság érvénytelenítésével visszamenőleges hatállyal megszűnik a házastársak azon joga, hogy törvényes örökösödés jogcímén a másik házastárs vagyonából örököljenek. Ugyancsak érvényüket veszítik a házastársak azon jogügyletei, amelyeket házasságként – a házastársi együttélés érdekében vagy a házastárs vagyonának kezelése során – egymással vagy harmadik személyekkel kötöttek, figyelemmel ugyanakkor a házastársakkal jogügyletet lebonyolító harmadik személyek jóhiszemű cselekményeire. Ha a házasságkötéskor a házastársak vagy azok egyike nem volt tisztában az érvénytelenséggel, az érvénytelenítés csak a jövőre vonatkozó hatállyal bír, és az a házasság, aki a házasságkötéskor nem tudott a házasság érvénytelenségéről, tartásra jogosult az érvénytelenséggel már kezdetben tisztában levő házassággal vagy – ha az illető a házasság érvénytelenítése után elhunyt – a házasság örökösével szemben; erre az esetre a házasság felbontására vonatkozó jogszabályokat kell értelemszerűen alkalmazni. Ugyanígy jogosultsággal rendelkezik a házasság – érvénytelenítés vagy a másik házastárs halála folytán történő – megszűnése esetén az a házastárs, akit fenyegetéssel, illetve törvénysértő vagy a jó erkölccsel ellentétes módon kényszerítettek házasságkötésre (a Polgári Törvénykönyv 1383. cikke).

10 Létezik-e alternatív, bíróságon kívüli mód a házasság felbontásával kapcsolatos kérdések rendezésére?

Nincsenek.

11 Hol nyújtsam be a házasság felbontása/különválás/házasság érvénytelenítése iránti kérelmemet? Milyen formai követelményeket kell betartanom, és milyen iratokat kell csatolnom a kérelemhez?

Az elsőfokú bíróság egyesbírójának hatáskörébe tartozik a házasság bontóperes eljárásban történő felbontása a házasság egyik vagy mindkét házastársnak felróható nagyfokú megromlása, illetve valamelyik fél eltűntnek és halottnak nyilvánítása miatt, az érvénytelen vagy megtámadható házasság érvénytelenítése, valamint a semmis házasság semmissé nyilvánítása, továbbá a házasság fennállása alatt a házassági jogviszonyból eredő kapcsolatok szabályozása (a polgári eljárásról szóló törvény [Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας] 17. cikkének (1) bekezdése). A bíróság eljárása a 4055/2012. törvénnyel módosított, a házassági jogviták esetében követendő eljárásról szóló jogszabályon alapul.

A házasság megegyezésesen alapuló felbontása esetén is az elsőfokú bíróság egyesbírója illetékes, aki ez esetben azonban nemperes eljárás keretében jár el. Illetékességgel az a bíróság rendelkezik, amelynek területén a házastársak utolsó közös lakóhelye található (a polgári eljárásról szóló törvény 39. cikke); vagy ahol szokásos tartózkodási helyük található, amennyiben egyiküknek még ez a tartózkodási helye; vagy ahol az alperes szokásos tartózkodási helye található (a törvény 22. cikke); vagy – közös beadvány esetén – ahol az egyes házasságok szokásos tartózkodási helye található; vagy ahol a felperes szokásos tartózkodási helye található, ha a kereset benyújtását közvetlenül megelőzően már legalább egy éve ott él, illetve ha görög állampolgár vagy ha mindkét házastárs görög állampolgár, és legalább hat hónapja ott él. A viszontkereset ugyanezen a bíróságon kell benyújtani. A tartási perek bontóperes eljárás keretében, az ilyen eljárásra vonatkozó korlátozásokkal az illetékes elsőfokú bíróság egyesbírója előtt egyesíthetők és együtt tárgyalhatók a bontó-, érvénytelenítési és semmissé nyilvánítási perekkel. Végül lehetőség van arra, hogy a szülői felügyelet és a láthatás iránti kereseteket is egy keresetlevélbe foglalják a bontókeresettel, amelyet a törvény 681B. és azt követő cikkeiben foglalt különleges eljárás keretében eljáró elsőfokú bíróság egyesbírója tárgyal.

A keresetlevelet a bíróság hivatalánál kell benyújtani; a titkár kitűzi a tárgyalás napját, amelyet a keresetlevél másolataira is rávezet. A felperes ügyvédje megbízást ad a bírósági kézbesítőnek, hogy kézbesítse a keresetlevél tárgyalási napot feltüntetett másolatát, valamint a kitűzött napra és helyre idéző végzést. A kézbesítő eljuttatja az alperesnek a keresetlevél másolatát. A keresetlevelet 60 napon belül kell kézbesíteni, ha az alperes lakóhelye vagy tartózkodási helye Görögországban van, és 90 napon belül, ha az alperes lakóhelye vagy tartózkodási helye külföldön van vagy ismeretlen. Amennyiben ismert tartózkodási helyű személynek kell külföldön iratokat kézbesíteni, az eljárást megindító irat kézbesítésére az EU rendeleteit, konkrétan a tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről szóló 1393/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet vonatkozó szabályait, illetve adott esetben az 1965. november 15-i Hágai Egyezményt, vagy két- vagy többoldalú egyezményeket kell értelemszerűen alkalmazni.

A házastársak személyi és vagyoni viszonyaira, a házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó anyagi jog (a Polgári Törvénykönyv 14., 15. és 16. cikke) sorrendben az alábbi:

1. a házasságuk idején fennálló utolsó közös állampolgárságuk szerinti jog, ha az egyik fél ezt az állampolgárságot továbbra is fenntartja;
2. a házasságuk idején fenntartott utolsó közös szokásos tartózkodási helyük szerinti jog; vagy
3. az a jog, amelyhez a házastársak a legszorosabban kötődnek.

A szülő-gyermek kapcsolatot (a Polgári Törvénykönyv 18. és 19. cikke) sorrendben az alábbiak szabályozzák:

a) az utolsó közös állampolgárságuk szerinti jog;

b) az utolsó közös szokásos tartózkodási helyük joga; és

c) a gyermek állampolgársága szerinti jog. Ha a gyermek görög és külföldi állampolgársággal is rendelkezik, a görög jog alkalmazandó, ha pedig a gyermek több külföldi állampolgársággal is rendelkezik, azon állam joga alkalmazandó, amelyhez a gyermek a legszorosabban kötődik.

Az alkalmazandó eljárásjog a *lex fori* elve alapján a görög eljárásjog, de ennek szabályaival szemben az Alkotmány 28. cikke értelmében elsőbbséget élveznek az európai közösségi jog és egyéb nemzetközi szerződések rendelkezései. Az egyes peres feleket képviselő ügyvédek számára külön meghatalmazásra van szükség, vagy az ügyvédnek az általa képviselt féllel együtt kell megjelennie a bíróság előtt. Az iratellenőrzés során be kell mutatni a házassági anyakönyvi kivonatot, a családi állapotot igazoló iratot és a bizonyításra szolgáló egyéb iratokat. A tanúk meghallgatására és a felek álláspontjának előadására a tárgyaláson kerül sor. A házasság közös megegyezéssel történő felbontása esetén a feleknek írásban kell nyilatkozniuk arról, hogy fel kívánják bontani házasságukat; a nyilatkozatot a feleknek, meghatalmazott ügyvédeknek vagy mindannyiuknak alá kell írniuk; emellett a feleknek írásbeli megállapodásban kell rendelkezniük gyermekeik elhelyezéséről és a láthatásról. A bíróság jóváhagyja a megállapodást, és kimondja a házasság felbontását. A felek által előadott tényeket a bíróság szabadon mérlegeli. A bíróság nem eskü alatt hallgatja meg a feleket, és nem hallgatja meg tanúként a felek gyermekeit, a tanúk és a szakértők ugyanakkor eskü alatt adják elő mondanivalójukat. A bontókereset tárgyalása során a bíróság kísérletet tesz a felek összebékítésére. Az alperes távolmaradása nem befolyásolja az ügy tárgyalását. Ha valamelyik fél meghal, mielőtt a határozat jogerőssé válik, az ügy megszűnik. Házasság érvénytelenítésére irányuló kereset esetében (amelyet ügyész is indíthat) az ügyész is felhívást kap álláspontja ismertetésére. Ha valamelyik fél meghal, a per félbeszakad, és azt az érintett fél örökösei folytathatják tovább. Az ügyész által indított, a házasság érvénytelenítését vagy semmissé nyilvánítását célzó per mindkét fél ellen irányul, és valamelyikük halála esetén az elhunyt fél örökösei ellen folyik tovább.

12 Igénybe vehet-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

Igen, bizonyos feltételek teljesülése esetén. Konkrétan az részesülhet költségmentességben, aki bizonyítani tudja, hogy nem tudja megfizetni a perköltségeket anélkül, hogy ez ne korlátozná a maga és családja eltartásához szükséges anyagi eszközöket, feltéve, hogy keresete nem látszik egyértelműen megalapozatlannak vagy már előre eredménytelennek. A kérelmet az ügyet tárgyaló, illetve annak tárgyalására kijelölt bíróhoz, elsőfokú bírói tanács esetében annak elnökéhez, peren kívüli eljárások esetén pedig a kérelmező lakóhelye szerint illetékes járásbírósághoz (*ειρηνοδίκηίο*) kell benyújtani (a polgári eljárásról szóló törvény 194. és azt követő cikkei).

A kérelemben röviden ismertetni kell az eljárás tárgyát, a tárgyaláson előadni kívánt bizonyítékokat, valamint az előírt feltételek meglétét igazoló adatokat, és csatolni kell hozzá:

1. a kérelmező lakóhelye vagy állandó tartózkodási helye szerint illetékes polgármester vagy községi előljáró (illetékmentes) igazolását a kérelmező foglalkoztatási, anyagi és családi helyzetéről;
2. a kérelmező lakóhelye vagy állandó tartózkodási helye szerint illetékes adóhivatali vezető (illetékmentes) igazolását arról, hogy a kérelmező az elmúlt három évben nyújtott be jövedelemadó-bevallást vagy egyéb közvetlen adóra vonatkozó bevallást, és igazolja, hogy a bevallást ellenőrzést követően elfogadták.

A keresetet tárgyaló bíróságnak lehetősége van az alperest költségmentesen idézni. Ügyvéd igénybevétele nem szükséges. Ha a bíróság valószínűnek ítéli a fent ismertetett feltételek meglétét, engedélyezi a költségmentességet. E vizsgálatot minden egyes pernél külön el kell végezni. A mentesség az ügy mindegyik bírósági szintjére érvényes, és az ítélet végrehajtására is kiterjed. Aki a fenti kedvezményben részesül, ideiglenesen mentesül a perköltségek és egyéb eljárási költségek (közjegyzők és bírósági kézbesítők, tanúk és szakértők díja, ügyvédek és jogi képviselők megbízási díja) megfizetése alól, valamint a perköltség-biztosíték letétele alól. Lehetőség van részleges mentesség megítélésére is, a fenti költségek egy részére kiterjedően.

A fenti kedvezmény megadása nem érinti a perbeli ellenfélnek megítélt költségek megfizetésére vonatkozó kötelezettséget. A bíróság az ítéletben vagy később hozott határozatban kérelemre ügyvédet, közjegyzőt vagy bírósági kézbesítőt rendelhet ki a kedvezményezett mellé. E személyek kötelesek e megbízást elfogadni, a megbízásról szóló határozat pedig jogi képviselőre való felhatalmazásnak minősül.

A kedvezményezett halálával megszűnik a költségmentesség, de halaszthatatlan cselekmények később is végrehajthatók a korábban adott utasítások alapján. A kedvezmény saját hatáskörben vagy ügyészi indítványra hozott bírósági határozattal visszavonható vagy korlátozható, amennyiben bizonyítást nyer, hogy odaítélésének feltételei már kezdetben sem álltak fenn, illetve megszűntek vagy megváltoztak. A költségek megtérítését a polgári eljárásról szóló törvény 190–193. cikke szabályozza.

Amennyiben az ítélet a kedvezményben részesülő fél perbeli ellenfelét kötelezi a költségek viselésére, úgy az eljárási illeték, az ítélet végrehajtható példányának díja és egyéb díjak behajtása a köztartozások beszedésére vonatkozó jogszabály alapján történik; a bíróság emellett a kedvezményben részesülő felet, ügyvédeit és más jogi képviselőket, valamint a bírósági tisztviselőket illető költségeket megítéli e személyek javára, és a végrehajtás szabályai szerint beszedi. Ugyanígy történik a költségek behajtása akkor is, ha azok viselésére a kedvezményben részesülő felet kötelezik, és ha a költségmentesség nyújtásához megkívánt feltételek bármelyike igazoltan megszűnt. Ha a peres felek valótlán nyilatkozatok és adatok útján jutottak költségmentességhez, a költségmentesség visszavonásáról rendelkező bíró 100–200 EUR pénzbüntetésre ítéli őket, amelyet a jogászok biztosítópénztára javára kell megfizetni, és a felek ettől függetlenül kötelezhetők a költségmentesség által érintett összegek megfizetésére, továbbá büntetőeljárás is indítható ellenük.

13 Van-e lehetőség fellebbezésre a házasság felbontása/különválás/házasság érvénytelenítése tárgyában hozott határozat ellen?

Igen. A pereszes fél a helyileg illetékes fellebbviteli bíróságon (*Εφετείο*) nyújthat be fellebbezést a házasság felbontását, az érvénytelen vagy megtámadható házasság érvénytelenítését, illetve a házasság semmissé nyilvánítását kimondó végleges ítélet ellen. A fellebbezési határidő az ítélet kézbesítésétől számított 30 nap, ha a pereszes fél lakóhelye vagy tartózkodási helye Görögországban található; 60 nap, ha lakóhelye vagy tartózkodási helye külföldön van vagy ismeretlen helyen tartózkodik; illetve az ítélet közzétételétől számított három év, ha az ítélet kézbesítésére nem került sor. Ha a fellebbezésre jogosult fél elhunyt, a fellebbezési határidő akkortól számítandó, amikor a végleges ítéletet általános örökösének vagy hagyományosainak kézbesítették.

14 Mit kell tennem, ha a házasság felbontása/különválás/házasság érvénytelenítése tárgyában másik tagállam bírósága által kiadott határozatot szeretnék e tagállamban elismertetni?

A házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 2201/2003/EK tanácsi rendelet értelmében az EU valamely tagállamában hozott határozatot a többi tagállamban külön eljárás nélkül elismerik. Ha valaki el akar ismertetni Görögországban egy, a házasság felbontását, különválást vagy a házasság érvénytelenítését kimondó ítéletet, kérelmet kell benyújtania azon fél szokásos tartózkodási helye szerint illetékes elsőfokú bíróság egyesbírójához, akivel szemben a végrehajtást kéri, vagy pedig a végrehajtás helye szerinti bírósághoz.

A bíróság kitűzi a tárgyalás napját, majd kézbesítenie kell a kérelem másolatát a másik félnek, a tárgyalási napot kitűző és e napon tárgyalásra idéző végzéssel együtt. A bíróság nem vizsgálhatja felül az ítéletet kiadó bíróság joghatóságát. A bíróság mérlegeli, hogy az ítélet elismerése nem ellentétes-e országa közrendjével; hogy az eljárást megindító iratot a tárgyalásról adott esetben távol maradó másik félnek megfelelő időben kézbesítették-e olyan módon, hogy védelméről gondoskodhasson, illetve hogy a másik fél egyértelműen elfogadta-e az ítéletet; hogy ez az ítélet nem összeegyeztethetetlen-e egy olyan ítélettel, amelyet ugyanazon felek közötti eljárásban korábbi időpontban hoztak abban a tagállamban, amelyben az elismerést kérik, illetve más tagállamban vagy harmadik államban, feltéve, hogy az ítélet megfelel az elismerés feltételeinek abban a tagállamban, amelyben az elismerést kérik. Ha a bíróság minderről meggyőződött, elismeri az ítéletet.

15 Melyik bírósághoz kell fordulnom, ha a házasság felbontása/különválás/házasság érvénytelenítése tárgyában másik tagállam bírósága által kiadott határozat elismerését szeretném kifogásolni? Milyen eljárás alkalmazandó ilyen esetben?

A másik EU-tagállam bíróságának ítéletét Görögországban elismerő határozat ellen benyújtott jogorvoslat ügyében az a fellebbviteli bíróság rendelkezik illetékességgel, amely a határozatot kiadó, alsóbb szintű bíróság ítéletei elleni fellebbezéseket tárgyalja. A fellebbezés benyújtásának határideje az ítélet kézbesítésétől számított egy hónap; ha azonban az a fél, akivel szemben az elismerést kérik, más tagállamban rendelkezik szokásos tartózkodási hellyel, mint amelyben a végrehajthatóvá nyilvánításra sor került, a jogorvoslati határidő a kézbesítés időpontjától számított két hónap. A határidő a távolságra tekintettel nem hosszabbítható meg. Ha az a fél, akivel szemben a végrehajtást kérik, nem jelenik meg, a bíróság köteles az eljárást mindaddig felfüggeszteni, amíg meg nem bizonyosodik arról, hogy az illető idézése szabályszerű volt és megfelelő időben történt, illetve hogy ennek érdekében minden lépést megtettek. A fellebbviteli bíróság határozata ellen jogkérdésben nyújtható be fellebbezés a Legfelsőbb Bírósághoz (*Αρειος Πάγος*).

16 Mely jogszabályokat alkalmazza a bíróság olyan házastársak közötti bontóperben, akik nem ebben a tagállamban élnek, vagy akiknek állampolgársága különböző?

A házasság felbontására nézve anyagi jogi szempontból sorrendben az alábbi jogok az irányadók:

1. a házasságuk idején fennálló utolsó közös állampolgárságuk szerinti jog, ha az egyik fél ezt az állampolgárságot továbbra is fenntartja;
2. a házasságuk idején fenntartott utolsó közös szokásos tartózkodási helyük szerinti jog; vagy
3. az a jog, amelyhez a házastársak a legszorosabban kötődnek.

Az alkalmazandó eljárásjog a *lex fori* elve alapján a görög eljárásjog, de ennek szabályaival szemben a görög alkotmány 28. cikke értelmében elsőbbséget élveznek az európai közösségi jog rendelkezései.

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 26/11/2015